

גליון 14, 8 באפריל 2009

פוליטיקת הגזר והמקל 2009

מה הקשר בין "הסדר העולמי" נוסח נאט"ו לבין תוכניות מלחמה ישראליות?

ראשי מדינות נאט״ו, שהתכנסו בסוף השבוע שעבר בשטרסבורג, לא החליטו לפרק את הארגון. הם לא הזכירו, כי סיבת הקמתו לפני 60 שנה היה העימות המדיני-צבאי עם ברית-המועצות ובעלות בריתה במזרח-אירופה (שהקימו יחד את ברית וארשה), וכי לכאורה כבר אין סיבה לקיומו. ראשי המדינות, ובראשם – ברק אובאמה, נשיא ארצות-הברית, מצאו אויבים אחרים, המצדיקים את קיומה של הברית הצבאית הזאת: הם החליטו לשגר עוד 5,000 חיילים לאפגניסטן, וזאת בנוסף לרבבות החיילים האמריקאיים שמשגר לשם הנשיא אובאמה.

ברית נאט״ו ממשיכה לשמש עורף מדיני-צבאי לתוכניותיה האימפריאליות של ארצות-הברית בדבר ניהול העולם כולו. למרות שהמשבר הכלכלי העולמי החליש את כלכלת ארה״ב והפגין את קשיי התפקוד שלה, הוא לא ערער את עליונותה הצבאית-טכנולוגית ואת יכולת התכתיב שלה. כך, למשל, השלימו מדינות נאט״ו עם הצבת טילים נגד טילים של ארה״ב בפולין ובצ׳כיה, ובלעו את התירוץ, כי מדובר ב״הגנה מפני טילים איראניים״.

הנשיא אובאמה הביא לדיוני נאט״ו את הבשורה של הפחתת מלאי הנשק הגרעיני באמצעות הסכמים שייחתמו בין רוסיה וארה״ב. אולם גם מסע לפירוק נשק גרעיני עלול להוביל למלחמה הרת אסון, אם ממשל אובאמה ייתן בשמו של מסע זה ׳אור ירוק׳ לישראל לתקוף את אירן.

הכנות מעשיות

מעבר למאמרים בעיתונות הישראלית והעולמית, הקובעים שבישראל כבר נפלה ההכרעה לתקוף את אירן, ישנן התפתחויות מדאיגות בכל הנוגע למידת ההרפתקנות של הממסד הפוליטי-צבאי הישראלי.

ממשלת אולמרט יזמה וביצעה פעולות צבאיות בשטחן של מדינות ערביות, תוך הפרה בוטה של ריבונותן, אך בהסכמה ובסיוע מצד הממשל האמריקאי. כזאת הייתה התקיפה על האתר בסוריה, שעליו נטען כי היה כור גרעיני בבנייה; וכזאת הייתה ההפצצה של שיירת משאיות בסודאן, עליה נטען, כי הובילה טילים איראניים לרצועת עזה. את שתי ההתקפות האלה מן הראוי לנתח כ״תרגילי חימום״ בהקשר הכולל את ההיערכות הישראלית, בחסות ארה״ב, להתקפה צבאית על איראן.

לכך יש להוסיף כמה התפתחויות פנים-ישראליות. בתחילת השבוע פורסם, כי ברקע ההסכם בין נתניהו וברק בדבר הצטרפות העבודה לקואליציה עמדה ההסכמה, כי ממשלת נתניהו לא תקצץ בתקציב הצבאי, וזאת למרות המשבר הכלכלי והירידה בהכנסות ממסים. ואילו תקציב צבאי מנופח מעיד בהחלט על הכנות למלחמה נוספת.

באותו כיוון יש להבין גם את ההחלטה לערוך בקרוב תרגיל ארצי, ראשון מסוגו, שיבחן את התנהגות העורף בעת התקפת טילים. נותר רק לנחש, כי התרגיל נועד להכין את העורף הישראלי למקרה של מלחמה, שבו ישראל תתקוף את איראן ובתגובה תספוג בעצמה טילים.

אובאמה-נתניהו

לכאורה, הנשיא אובאמה ביטא בהזדמנויות שונות את רצונו בהידברות עם איראן, במטרה להגיע להסכמות בעניין פיתוח יכולתה הגרעינית. אך בהציגו גזר זה, לא מוותר הממשל האמריקאי על השוט הצבאי.

כך פורסם, כי בעוד שאובאמה נאם בכינוס נאט״ו על פירוק נשק גרעיני והידברות עם איראן, אדמירל מייקל מאלן, יו״ר המטות המשולבים של צבא ארה״ב, הגיע במיוחד לשטרסבורג, כדי לפגוש את רב אלוף גבי אשכנזי, רמטכ״ל הצבא הישראלי. ועל מה דברו השניים? לפי ״הארץ״ (5.4), הם דיברו על ״דאגת ישראל מהגרעין האיראני״.

ייתכן שהנשיא אובאמה אינו מאושר מהרכבה של ממשלת נתניהו, אך הוא גם אינו רואה בה אסון. מבחינתו, כל עוד הממסד הממשלתי-צבאי הישראלי ממשיך לשרת אותו בנאמנות ולשמש כמקל כלפי מי שאינו צועד בנתיב התוכניות האימפריאליסטיות של ארה״ב, הוא יטפח עמו יחסים הדוקים. לכן אפשר להניח, שהנושא האיראני יתפוס מקום מרכזי גם בפגישתם הראשונה של אובאמה ונתניהו, שנקבעה לתחילת חודש מאי.

את המקלטים כבר הכנתם?

תמר גוז'נסקי

מול ממשלה ירודה בהרכבה והרסנית במדיניותה

מאת **עוזי בורשטיין**

ממשלת נתניהו-ליברמן-ברק (בקיצור – ביברמן), שהושבעה בשבוע שעבר, מעוררת דאגה רב אצל כל שוחר שלום ודמוקרטיה.

הממשלה המנופחת (40 שרים וסגני שרים) החלה את דרכה בהצהרות המתלהמות של ליברמן, שזכו לגיבוי של דוברי הליכוד. להסתה הפאשיסטית נגד האוכלוסייה הערבית, שמטרתה – להוביל לגירוש אזרחים ערבים ממולדתם, הוסיף ליברמן, בהופעתו הראשונה כשר החוץ גם שלילה של תהליך השלום עם הפלסטינים.

אף שליברמן מיצב עצמו בקצה הימני-קיצוני של המפה הפוליטית, הוא אינו מבטא הלוך-רוח זניח. הצעידה הפרובוקטיבית של הכהניסטים באום אל-פחם היא התגרות מהסוג הליברמני, שאף קיבלה אישור מבג״ץ.

החומרה בהתבטאויותיו של ליברמן היא בתוכנן, כמו גם בעובדה, שהן הפכו ויהפכו המדיניות הרשמית של ממשלת ביברמן. כרגע לא ברור אם ומתי יהפכו החקירות נגד ליברמן לכתב אישום, אך מעמדו המוביל של ליברמן בממשלת הימין כבר נראה לעין. כך צריך להבין את אמירתו השדופה: ״החפץ בשלום ייכון למלחמה״, ואת הצעתו השדופה לא-פחות לסוריה להסדר המבוסס על ״שלום תמורת שלום״.

מק״י וחד״ש שהוקיעו זה מכבר את עמדות ליברמן והגדירו אותן כפאשיסטיות, חותרות לכונן חזית יהודית-ערבית משותפת נגד הפאשיזם העולה. מערכה דמוקרטית חשובה זו מחייבת להגביר את השותפות בין יהודים וערבים גם בקרב מק״י וחד״ש. בהקשר זה אני מציע, שבכל אסיפה פומבית ישאו דברים בני שני העמים, וכן לארגן מפגשים בין יהודים וערבים לצורך החלפת דעות. גם אירועי ה-1 במאי הם הזדמנות להבליט את שיתוף הפעולה.

לאחרונה ראו אור כמה מאמרים, המציינים, כי אצל הממסד הישראלי, הצבאי והמדיני, כבר נפלה ההכרעה בדבר מתקפה צבאית על אירן. פורסם, אמנם, שהנשיא אובאמה מתנגד להתקפה צבאית על אירן, אך ניתן להניח, שבביקורו הקרוב עצל אובאמה, נתניהו יעלה את הנושא וינסה להשיג גיבוי אמריקאי, צבאי ומדיני להרפתקה מסוכנת זו.

נוכח הסכנות החמורות הנשקפות מפתיחת מלחמה נגד אירן, חשוב שתקום תנועה המונית להפרת המזימה הזאת. לשם כך נחוץ שיתוף פעולה בין כל ארגוני השלום ושוחרי השלום.

על רקע המשבר הכלכלי המחריף והגידול באבטלה, נודעת חשיבות רבה למאבקי העובדים נגד פיטורים וקיצוץ בשכר. עם הקורבנות הראשונים של המשבר נמנים פועלים ערבים – אלה העובדים במפעלים כמו ״עוף העמק״ ובחברות כמו רכבת ישראל. לכן חיוני להגביר את פעילותנו במקומות העבודה, בלשכות התעסוקה ובארגוני העובדים.

ועוד הצעה: נוכח ההישגים בפעילות בקרב הדור הצעיר, יש מקום לרענן את הרכב המוסדות של מק״י וחד״ש ולהגביר את מעורבות הצעירים בפעילות.

שילוב של הצעדים שהוצעו, יוביל לחיזוק הארגון ולהגברת המאבק של מק״י וחד״ש נגד ממשלת ביברמן ולמען מדיניות של שלום, דמוקרטיה, הגנת העובדים ושוויון זכויות מלא לאזרחים הערבים.

לקראת ה-1 במאי

על רקע המשבר הכלכלי, הפיטורים והאבטלה, ונוכח כינונה של ממשלת הימין המדיני והחברתי, החלו ברחבי הארץ ההכנות לציון ה-1 במאי, חג העובדים הבינלאומי, בהפגנות ובאירועים ציבוריים בהשתתפות עובדים, סטודנטים ותלמידי תיכון, יהודים וערבים.

ההפגנה הארצית של מק״י, בנק״י וחד״ש תתקיים בנצרת בשבת, 2 במאי, ותעמוד בסימן מאבקי העובדים וההישגים של חד״ש בבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות.

פעילי מק״י וחד״ש בתל-אביב, שארגנו בשנה שעברה את הפגנת ה-1 במאי, פנו לארגוני עובדים, תנועות נוער וארגונים חברתיים, במטרה לקיים גם השנה הפגנה משותפת יהודית-ערבית.

גם בחיפה מתארגנת הפגנה משותפת למק״י וחד״ש וארגונים חברתיים, שתדגיש את המאבקים של העובדים על רקע המשבר ואת המערכה בגזענות.

קבוצת פעילי שמאל, ובהם פעילי חד״ש ומק״י, פירסמה לאחרונה קול קורא לפעילות חברתית במכללת ספיר ובעיר שדרות לקראת ה-1 במאי. ב״קול קורא״ נכתב, כי ״הקפיטליזם ממשיך במתקפותיו משום שהוא מפריד בין סטודנטים, עובדים, מובטלים, קבוצות לאומיות- תרבותיות, עובדי היי טק, אנשי חינוך ותושבי הפריפריה. אך כולנו נמצאים בסירה אחרת. רגע לפני ההפרטה, הקיצוץ, התקציב הבא - בואו נתאחד, נתארגן ונדרוש את זכויותינו!״

האיגודים המקצועיים בצרפת התאחדו להפגנות ענק ב-1 במאי

בצעד נדיר, התאחדו כל האיגודים המקצועיים בצרפת לצורך עריכתן של הפגנות ענק ב-1 במאי. האיגודים שואבים עידוד מההיענות ההמונית להפגנות המיליונים נגד המדיניות החברתית והכלכלית של הממשלה השמרנית, שנערכו בחודשים האחרונים.

ה-1 במאי צפוי להיות יום המחאה ההמוני השלישי בצרפת מאז תחילת השנה. תחת הסיסמא ״אנו לא נשלם את מחיר המשבר הקפיטליסטי״, צעדו ברחבי צרפת ב-19 במרס כשלושה מיליון עובדים. מעריכים, שמספר הצועדים ב-1 במאי אף יגדל, שכן בצרפת יום זה הוא שבתון.

הקומוניסטים ביוון מגנים ההתנכלות לח"כ מוחמד ברכה

המפלגה הקומוניסטית הישראלית קיבלה מהמפלגה הקומוניסטית היוונית מכתב, ובו היא מביעה את שאט הנפש שלה נוכח ההתנכלות של חיילים לח״כ מוחמד ברכה, בעת שהשתתף בהפגנה נגד הכיבוש בחברון.

הקומוניסטים היוונים מביעים את תמיכתם בקומוניסטים ובכל שוחרי השלום בישראל ואת הסולידריות שלהם עם מאבק העם הפלסטיני לכינון מדינתו העצמאית ובירתה – ירושלים המזרחית.

כשעגלת הקפיטליזם בבוץ, מה עשתה 'ועידת לונדון'?

מאת **אפרים דוידי**

מנהיגי 20 המדינות העשירות (G20) התכנסו בשבוע שעבר לוועידת פסגה בלונדון, כדי לדון בהתמודדות עם המשבר הקפיטליסטי הקשה ביותר מאז השפל הגדול של שנות ה-30 של המאה שעברה. בתום הדיונים, שלפרקים נקלעו למשברים, החליטו ראשי המדינות להזרים טריליון (אלף מיליארד) דולר לקרן המטבע הבינלאומית (IMF), ולמוסדות בינלאומיים נוספים. כחלק מההסכמה, כ-550 מיליארד דולר יוזרמו לקווי אשראי, אותם תעניקה הקרן למדינות "הנזקקות לסיוע דחוף". המדינות שהשתתפו בוועידה הודיעו כמו-כן, כי יקדישו 250 מיליארד דולר כדי "להחיות" את הסחר הבינלאומי. ממסמך מסכם של הוועידה עולה עוד, כי ראשי המדינות מעריכים, שצעדי המדיניות יביאו לגידול של 4% בתוצרת העולמית עד סוף 2010. במילים אחרות: לראשי הממשלות כוונות טובות, אך חסרות כיסוי של ממש במציאות הכלכלית.

עוד סיכמו מנהיגי המדינות, לקדם פיקוח להגבלת השכר והמענקים לבכירים בענף הפיננסי, ולפעול להקמת 'מועצה בינלאומית ליציבות פיננסית'. ברקע להחלטה זו - שערוריית הבונוסים, שחולקו לבכירי חברת הביטוח האמריקאית AIG, שניצלה מקריסה רק הודות לסיוע נדיב של ממשל ארה"ב.

נשיא ארצות-הברית, ברק אובאמה, אמר במהלך הוועידה, כי הפסגה היא "נקודת מפנה" במאמצים להצלת הכלכלה, וקרא לאחדות עולמית במערכה זו. ראש ממשלת בריטניה, גורדון בראון, הוסיף: "זה צעד משמעותי לקראת ההחלמה של הכלכלה העולמית".

כולם יחד, אבל כל אחד לחוד

צרפת וגרמניה הצליחו לשכנע את המנהיגים לתמוך ברגולציה פיננסית קשוחה יותר, כדי למנוע משברים דומים בעתיד. סרקוזי תבע לאמץ צעדים קונקרטיים נגד מקלטי מס, קרנות גידור וסוכנויות דירוג אשראי, וזאת כ"מינימום ההכרחי, שחייב לבוא לידי פתרון בדיונים".

בפסגה נבחנו, כמו-כן, דרכים לניקוי מאזני הבנקים מ"נכסים רעילים" - מניירות ערך שאינם ניתנים למכירה, כמו למשל אג"ח מגובות משכנתאות, וזאת בגלל פגיעתם של נכסים אלו בשוק האשראי לצרכנים ולעסקים.

אובאמה הכיר בתרומתם של כישלונות מערכת הרגולציה בארה"ב למשבר במערכת הפיננסית, אך דחק במשתתפים להתמקד בפתרונות, באומרו: "אנחנו יכולים לעמוד במשבר הזה רק יחד". אובאמה שיבח את מאמציהן של ממשלות אירופה להתמודד עם המשבר.

אבל לא די במילים חמות, כדי להתמודד בהצלחה עם מציאות המשבר הכלכלי. ארה"ב איננה עוד המעצמה ההגמונית בגלובליזציה הקפיטליסטית. אמנם היא עדיין המעצמה הצבאית מספר אחת בעולם, אבל ירידת קרנה ניכרת לעיני כל. ראשי מעצמות קפיטליסטיות מ"הדרג השני", כגון גרמניה או צרפת, מסוגלים עתה להכתיב את סדר היום, בעוד שעד תמול-שלשום זו הייתה זכות בלבדית של הבית הלבן.

אבל השאלה המהותית יותר היא: האם סיכומי הפסגה בלונדון מסוגלים להוציא את עגלת המשבר הקפיטליסטי מן הבוץ? התשובה לשאלה זו שלילית. גם העמקת הפיקוח על המערכת הקפיטליסטית אינה מסוגלת לפתור את סתירותיה המהותיות. אין בכוחה של הרגולציה לפתור את הבעיות היסודיות של הקפיטליזם, והיא יכולה, לכל היותר, לנסות ולהכתיב כללי משחק מקובלים על האליטות הבורגניות.

ההחלטה של פסגת לונדון **לחזק את קרן המטבע הבינלאומית**, שהייתה אחד המכשירים המרכזיים להעמקת הגלובליזציה הקפיטליסטית ולהשלטת התיאוריות הניאו-ליברליות ברחבי העולם, כולל בישראל, היא ההחלטה הגרועה מכולן. היו אלה דווקא "המלצות" הקרן (הפרטות מסיביות, צמצום הרווחה, הקטנת תפקיד המדינה בחברה, פגיעה באיגודים, פתיחת השווקים לחברות הרב-לאומיות) שתרמו להעמקת המשבר, ובמדינות רבות — בייחוד בעולם השלישי — אף להיווצרותו. נשיאת ארגנטינה, קריסטינה פרננדז דה קירשנר, שהשתתפה בוועידת לונדון על תקן של "קרוב עני המוזמן לסעודת החג", יכולה לספר רבות על חלקה ההרסני של קרן המטבע במשבר הכלכלי העמוק, שפקד את ארצה בשנים 2000 ו-2001.

הקרן תפקדה עד עכשיו כסוכנות נוספת (אם כי לא רשמית) של ההגמוניה האימפריאליסטית האמריקאית ברחבי העולם. זאת, חרף העובדה שבדרך כלל המנכ"ל של הקרן הוא אירופי, ועתה ממלא תפקיד זה ה"סוציאליסט" הצרפתי דומיניק שטראוס-קהאן. ומה הלאה? מה נשתנה בקרן בשנתיים האחרונות, פרט לעובדה, שהיא נאלצה להודות שקיים משבר עמוק במשק הקפיטליסטי הגלובלי, ושהיא "מייעצת" לעשות שימוש בכספי ציבור להצלת המערכות הפיננסיות — קרי לעשות שימוש בכספי ציבור כדי להציל את בעלי ההון?

סדר היום של הרחוב

אילו ראשי 20 המדינות העשירות היו מוכנים לדון באמת בסוגיות המהותיות ואף למצוא תשובה אחת או שתיים למשבר, אמורים היו להקשיב לרחשי הרחוב.

במשך כל ימי הפסגה, הפגינו רבבות פעילי איגודים מקצועיים, מתנגדי הקפיטליזם, ארגוני סביבה ואחרים באזור הבנק המרכזי. המפגינים שיחקו משחק "מונופול" גדול, ואחת מהן אמרה לעיתונאים שסקרו את המחאה: "השאלה היא אצל מי נמצא המונופול? די ברור, כי G20 הם האליטה הפיננסית הגלובלית, ובינתיים העניים הופכים לעניים יותר".

המפגינים ריססו גרפיטי על קירות הבנק המרכזי של אנגליה וניפצו חלונות בבניין של רויאל בנק אוף סקוטלנד שקרס. אבל המפגינים גם הניפו שורה של סיסמאות היכולות לקבוע סדר יום חדש במשק הקפיטליסטי שבמשבר: מחיקת החובות של העולם השלישי, סדר כלכלי עולמי חדש, הענשת האשמים במשבר, מניעת פיטורים ואף איסור פיטורים בעת משבר, הרחבת זכויות העובדים, ואף ההצעה המהפכנית מכולן: לגבש ולממש חלופה סוציאליסטית לקפיטליזם הנאבק על חייו.

הגיון קצר מועד של כובשים

הקולוניאליזם הצדיק את פשעיו באמצעות דמוניזציה של הקורבן.

מאת **שמואל אמיר**

"דם על הידיים" היא הסיסמא המצליחה ביותר, שהנפיקו עד כה תועמלני הממסד הישראלי. לדימוי מותיר רושם ויזואלי מיידי: רוצח חסר צלם אנוש, שיש להחזיקו בכלא לכל ימי חייו. הדימוי דוחק הצידה כל שאלה אחרת, כגון: מה גרם למעשיו? האם הוא היחיד עם דם על הידיים? ופוסל מיד כל אפשרות לנהל איתו או עם שולחיו (החמאס) מו"מ. מהדימוי עולה, כי הם הורגים בנו רק משום שאנחנו יהודים; הם הורגים מהתשוקה לרצוח, משום שהם חפים מכל ערכים אנושיים. מנהיגנו טהור הידיים אהוד ברק כבר אמר על הערבים ככלל, שהם אינם יודעים להבחין בין טוב לרע, כי הם אינם חלק מהמסורת היודיאו-נוצרית.

לכן בכל דיון בכלי התקשורת בנושא החלפת השבויים עם החמאס (זה שמו המדויק של המו"מ, שאנו מנהלים על החזרת החייל החטוף גלעד שליט), חוזר הביטוי "ידיים מגואלות בדם" בכל משפט. באווירה שנוצרה, קשה לדבר בשם ההיגיון, אף שרוב הציבור עדיין סבור, שיש לשחרר 450 אסירים פלסטינים, כדי להחזיר את גלעד שליט הביתה.

הוקעתם של לוחמי עצמאות כפושעים נפוצה בארצות הקולוניאליות מאז ומעולם. לכן הגדרת השבויים הפלסטינים כבעלי "דם על הידיים" מעידה על האופי הקולוניאליסטי של ישראל ושליטיה, בהחלט יותר מאשר על השבויים-האסירים.

העמים הקולוניאליים, שנאבקו לחירותם, הואשמו תמיד באכזריות וברצחנות. כפועל יוצא מגישה זו, לוחמי החירות כונו "טרוריסטים" והותר לחיילים האירופיים התרבותיים לצוד אותם.

ידיהם המגואלות בדם של המאו-מאו

אחת הדוגמאות, הזכורה עוד לקוראים מבוגרים יותר, היא מלחמת השחרור של קניה.

ב-1952 פרץ בקניה מרד המאו-מאו - התקוממות עם הקיקויו (Kikuyu) בעקבות גזילת קרקעותיו בידי המתיישבים הלבנים במשך כחמישים שנה. האיכרים הפכו במקרה הטוב צמיתים על הקרקעות שמהן נושלו, או גורשו לשמורות לילידים.

ההתקוממות של הקיקויו הייתה מלווה במעשים ברבריים רבים. זכור לי עדיין כיצד העיתונות בעולם וגם בארץ תיארו מעשים אלה לפרטיהם ובצבעים החזקים ביותר. רק אזכור השם מאו-מאו הספיק כדי לעורר חרדה וחלחלה. מה שלא סופר לציבור הרחב הייתה סיבת ההתקוממות, כלומר הזעם שהצטבר במשך תקופה ארוכה של נישול וגירוש. גם לא סופר על מעשי הדיכוי האכזריים של השליטים האנגליים: האסירים עונו והורעבו, שוסו בהם כלבים, והם עצמם שוסו זה בזה.

מעשי הזוועה של החיילים הבריטים תוארו ע"י שר המושבות הבריטי דאז לנוקס-בויד כמקרים של "תפוחים רקובים". בלשוננו זה נקרא - "מעשים חריגים" (ר' התגובות הרשמיות על גילויים של חיילים לגבי פשעים שנעשו בעזה).

ספרים מתארים את המשפטים, שנערכו בקניה נגד החשודים בהשתייכות למאו-מאו, כ"תמונה של אי צדק שיטתי", סחטו מהנאשמים הודאות בעינויים, השופטים היו לרוב בעלי דעה קדומה, ושפטו על סמך עדויות מפוקפקות, שסיפקו מלשינים.

מבחינת צבאית, הקרב בין המתקוממים בקניה לבריטים לא היה שווה כוחות. המתקוממים לחמו בציוד עלוב נגד עוצמה צבאית אימפריאלית בריטית. המאו-מאו תיארו זאת באומרם: "עלינו להיות הטנקים של עצמנו". מצב זה משתקף במספר הקורבנות בשני הצדדים, האופייני למלחמות הקולוניאליות. בכל שנות המלחמה הרגו המאו-מאו 32 מתיישבים לבנים ו-200 חיילים בריטים. הבריטים תלו אלף אנשי מאו-מאו, הרגו כ-15 אלף, עצרו כ-150 אלף אזרחים בני קיקויו, שמביניהם מתו במאסר (לפי מקורות שונים) עד 100 אלף.

הבריטים דיכאו את ההתקוממות בכוח רב, אך לבסוף נאלצו לנטוש את קניה. ה"טרוריסט" ג'ומו קניאטה שוחרר מהכלא והיה הנשיא הראשון של קניה. סיום זה של המאבק לעצמאות אינו מיוחד לקניה: אנקרומה יצא מהכלא והיה לנשיא הראשון של גאנה. ונלסון מנדלה היה לנשיא דרום-אפריקה.

כישראלי, נשאר לי רק לשאול, מתי ישוחרר מרואן ברגותי, המנהיג הפופולארי ביותר של העם הפלסטיני, אשר שפוט בישראל לשלושה מאסרי עולם.

וסיפור מארצות-הברית.

באוגוסט 1831 (בתקופת העבדות), הנהיג העבד נט טורנר מרידה של עבדים במדינת וירג'יניה בארה"ב. ההתקוממות החלה במסע רצח נגד הלבנים בעיר סותהמפטון והמורדים לא חסו על איש, לרבות ילדים ונשים. המרד כשל, אלפי חיילים גברו על צבא מורדים קטן, ונט טורנר נתפס ונתלה. לאחר מכן נערך טבח בכל עבד, שרק נחשד בתמיכה במרד.

באותה שנה יצא גיליון ראשון של עיתון מתנגדי העבדות - "המשחרר". ויליאם לויד גריסון, לוחם ידוע נגד העבדות כתב בו: "בנושא זה (עבדות – ש"א) אני מסרב לדבר או לכתוב באיפוק. לא! לא! אמור לאדם שביתו בוער להשמיע אזעקה מתונה; אמור לו להציל את אשתו באופן מאופק מידי אנס; אמור לאם להוציא את תינוקה באופן הדרגתי מהאש אליה נפל. אל תאלץ אותי לנהוג במתינות במאבק עקרוני זה. אני רציני – אני לא אדבר בכפל לשון – אני לא אסלח – לא איסוג באינץ' אחד - וקולי יישמע..."

****

הגורם לתופעה של "דם על הידיים" היה תמיד הקולוניאליזם עצמו, שהצדיק את פשעיו באמצעות דמוניזציה של הקורבן, של העם הרוצה להשיל מעליו את כבלי השעבוד.

כפי שהסביר לנו מסע הממסד והתקשורת לגבי ההפצצות והירי הנפשע בעזה - הדם אינו על ידינו. אכן, הדם של כ-1,330 בני אדם, גברים, נשים וטף, מצוי על כנפי מטוסינו, צריחי טנקינו וקני תותחינו.

הושבעה ממשלת המתנחלים

"מה שמדאיג במיוחד בממשלת נתניהו הוא גישתה השלילית בתחום המדיני. ממשלה זו נמנעה אפילו מלהזכיר בקווי היסוד את הפתרון של שתי מדינות, ודחתה בעצם את תוכנית השלום של הליגה הערבית. במקום זאת, אנו שומעים שוב דיבורי הסתה נגד האסלאם" – התריע ח"כ **חנא סוייד**, יו"ר סיעת חד"ש, בדיון על אישור הרכבה של ממשלת נתניהו-ליברמן (31.3).

ח"כ סוייד הזהיר מפני יישום הסעיפים האנטי-דמוקרטיים בהסכמים הקואליציוניים, אשר מטרתם לאפשר לממשלה לשלוט גם ללא רוב בכנסת, להוביל שינוי בשיטת הממשל אשר יפגע במפלגות הקטנות והבינוניות, ולהחריף את מדיניות האפליה כלפי האוכלוסייה הערבית ואת ההסתה הלאומנית.

ח"כ **מוחמד ברכה** (חד"ש) ציין, כי ממשלת נתניהו היא ממשלה מנופחת ומסוכנת. ראש הממשלה הוא נהג מאחז עיניים, שהקים ממשלה הראויה לכינוי: עלי באבא וארבעים השודדים. נתניהו, הנהג ההרפתקן, נוהג במדרון המסוכן שסולל ליברמן, עם גלגל חמישי מנוקב בדמותו של אהוד ברק, יו"ר מפלגת העבודה.

בהתייחסו ל"עקרונות השלום" שהציג נתניהו, אמר ברכה, כי תוכנית נתניהו היא להמיר את כינון המדינה הפלסטינית ב"שלום כלכלי", שנועד להנציח את הכיבוש, ולזנוח את ההתחייבות של ממשלות ישראל לכבד את החלטות האו"ם ולקיים תהליך מדיני.

ברכה הוסיף, כי לממשלת נתניהו-ליברמן יש סדר יום אנטי-דמוקרטי מדאיג ביותר. אך שוחרי הדמוקרטיה והשוויון יאבקו ללא פחד בממשלה זו, כדי לקצר את ימיה של ממשלת הפאשיזם החדש.

פשעי הכיבוש נוסח חברון

ח"כ ברכה סיפר בדיון (31.3) על ביקורו במרכז חברון, שבמהלכו נוכח שוב לדעת, כיצד אותה חבורת בריונים כהניסטים, שארגנה את הפרובוקציה באום אל-פחם, ממררת את חיי הפלסטינים בחסות שלטונות הכיבוש: מונעים מהפלסטינים לנוע בכבישים מסוימים, מונעים מתלמידים להגיע לבית הספר, מאלצים סוחרים לסגור את חנויותיהם.

ברכה מחה על כך, שבמקום לאפשר ביטוי של מחאה על סגירת הכבישים בפני פלסטינים, הצבא ומשמר הגבול ירו רימוני גז מדמיע לעבר המפגינים.

מדינת ישראל בעידן נתניהו, הזהיר ברכה, תחזק את אופייה של ישראל כמדינת מתנחלים, שעושי דברם יושבים בממשלה וזורעים ריב ומדון.

ח"כ עפו אגבריה (חד"ש) בירך על הודעת יו"ר הכנסת ראובן ריבלין, כי בדעתו לבקר באום אל-פחם. הוא הביע תקווה, כי ביקור זה ישים קץ לרדיפות המשטרה נגד צעירים תושבי אום אל-פחם.

קיצוצים בשכר עובדי קבלן בבנק הפועלים

ח"כ **דב חנין** (חד"ש) מתח ביקורת חריפה (31.3) על הנהלת בנק הפועלים, שהורתה לקצץ 7.5% משכרם של כל עובדי חברות כוח אדם, המועסקים בבנק.

"אנו עומדים בפני אישור של ממשלה בזבזנית, מופקרת, השולחת יד לקופה הציבורית ומחלקת כיבודים בלא שום התחשבות במשבר הכלכלי-חברתי" – אמר ח"כ דב חנין בדיון על אישור הרכב הממשלה.

חד"ש הגישה הצעת אי-אמון ראשונה

סיעת חד"ש הגישה בשבוע שעבר הצעה לאי-אמון בממשלת נתניהו-ליברמן בשל היותה ממשלה ללא אופק מדיני, כלכלי וחברתי, אשר לא תקדם את השלום, ואת שוויון האזרחים הערבים ולא תלחם בעוני ובאבטלה. הצעת אי-האמון תידון ב-4 במאי, בפתיחת כנס הקיץ של הכנסת.

בעולם

שביתה כללית ביוון

עובדי יוון קיימו ב-2.4 שביתה כללית בת 24 שעות. שני האיגודים המקצועיים הגדולים - הפדרציה הכללית של העובדים ואיגוד עובדי המדינה, הכריזו על השביתה במחאה נגד המדיניות הניאו-ליברלית של הממשלה השמרנית. סיסמא השביתה הייתה: "העובדים לא ישלמו את מחיר המשבר הקפיטליסטי". ביממת השביתה, נערכו שתי הפגנות גדולות במרכז אתונה בהשתתפות יותר ממאה אלף שובתים.

ערב השביתה פרסמה הלשכה הפוליטית של המפלגה הקומוניסטית היוונית הודעת תמיכה בשביתה ובה קריאה לעובדים "לצאת לרחובות, להפגין ולהדוף את מתקפת המעסיקים והמפלגות המשרתות אותם".

הפגנות ענק בצרפת נגד ועידת נאט"ו

רבבות הפגינו בסוף השבוע שעבר בשטרסבורג (צרפת) נגד ועידת נאט"ו שהתקיימה בעיר. במהלך ההפגנות עשתה המשטרה שימוש בגז מדמיע ובכדורי גומי ועצרה יותר מ-300 מפגינים. מאחורי ההפגנות עומדת קואליציה רחבה של ארגונים ומפלגות שמאל מכל אירופה, ובעיקר - המפלגה הקומוניסטית הצרפתית ומפלגת השמאל החדשה של צרפת.

חרף העובדה, שאין צורך באשרה, כדי לעבור ממדינה למדינה ברחבי אירופה, משטרת צרפת מנעה כניסתם של מפגינים רבים, בייחוד בגבול עם גרמניה.

אחד מכל 10 אזרחי ארה"ב מקבל תלושי מזון כדי לשרוד

מספר שיא של 32.2 מיליון בני אדם – אחד מכל עשרה אמריקאים – קיבלו תלושי מזון מהרשויות בחודש ינואר האחרון. לפי הפרסום הממשלתי הרשמי, כל נזקק קיבל בממוצע תלושים בסך 112 דולרים לחודש לקניית מזון.

העלייה במספר מקבלי תלושי מזון התרחשה במקביל לנסיקה בשיעור האבטלה בארה"ב: בפברואר היה שיעור האבטלה 8.1% - הגבוה ביותר ב-25 השנים האחרונות.

669,000 מובטלים הגישו בשבוע שעבר בקשות לקבלת דמי אבטלה. ממשל אובאמה הודיע, כי מדובר בשיא שכמותו לא היה מזה 26 שנה.

מומחים בארה"ב צופים, כי בקרוב ירשם שיא חדש בשיעור האבטלה, כאשר כ-6 מיליון אמריקאים יהיו זכאים לדמי אבטלה.

מתבצרים במפעלים ומחזיקים במנהלים

עובדי מפעל "קטרפילר" בדרום מזרח צרפת החזיקו במנהלים כבני ערובה במשך יממה וזאת במחאה על כוונת ההנהלה לפטר 733 מ-2,800 עובדי המפעל.

זו הפעם השלישית בשבועיים שחלפו, שעובדים בצרפת מתבצרים במפעל, פותחים בשביתה ומחזיקים במנהלים.

סוכלה ההפרטה של מרפאות בריאות הנפש

בלחץ ההתנגדות המאורגנת של העובדים במרפאות הממשלתיות לבריאות הנפש ושל ארגונים חברתיים, הודיע משרד הבריאות בשבוע שעבר, כי יקלוט מאות עובדים, שהועסקו עד כה כעובדי כוח אדם, והם יעברו למעמד של עובדי מדינה. בכך נסוגו משרד הבריאות ומשרד האוצר מהתוכנית השערורייתית להפריט את המרפאות לידי "האגודה לבריאות הציבור", המשמשת למעשה כחברת כוח אדם.

השג נוסף של העובדים: לאחר שנים של "ייבוש" השירות, סיכמו משרדי האוצר והבריאות בדבר העברת תקציב של 50 מיליון שקל, שישמש לפתיחת מרפאות נוספות לבריאות הנפש ויצמצם את התורים הארוכים לטיפול, שמגיעים, במקרים שאינם דחופים, לחודשים ולעיתים אפילו לשנה ויותר. משרד הבריאות מפעיל עד כה 55 מרפאות ציבוריות, המעניקות טיפולים נפשיים במימון המדינה.

משמעות ההישג של העובדים היא, הפיכת 171 משרות לחלק משירות המדינה. במשרות אלה מועסקים רופאים, פסיכולוגים, עובדים סוציאליים ואחיות.

עם זאת, בארבעה הוסטלים, הפועלים במסגרת בתי חולים פסיכיאטריים והמטפלים בניצולי שואה, יוסיפו העובדים להיות עובדיה של "האגודה לבריאות הציבור" והם לא יקלטו כעובדי משרד הבריאות.

ד"ר יורם בלשר, יושב ראש ההסתדרות הרפואית, ציין כי חיוני להמשיך להיאבק נגד הפרטת שירותי בריאות הנפש: "האיום על מרפאות בריאות הנפש טרם הוסר. המדינה לא חזרה בה מכוונתה להעביר את מרפאות בריאות הנפש לאחריות קופות החולים".

הסכם עבודה קיבוצי בנגה גלידות

הסתדרות עובדי המזון והפרמצבטיקה חתמה לאחרונה על הסכם עבודה קיבוצי במחלקת הלוגיסטיקה של "נגה גלידות", השייכת לקונצרן אוסם. במחלקה, הממוקמת באשדוד, מועסקים 15 עובדים. ההסכם כולל: תוספת שכר של 4%, הסדרה של שעות העבודה וימי חג ושבתות, דמי הבראה, תלושי שכר לביגוד בסכום של 990 שקל אחת לשנה, ומימון של טיול שנתי בן ארבעה ימים.

פתחי פוראני (חד"ש) – סגן ראש עיריית חיפה

המחנך הוותיק פתחי פוראני, יו"ר סיעת חד"ש, מונה בשבוע שעבר, בישיבת מועצת העיר חיפה, לתפקיד סגן ראש העיר ללא שכר. פוראני יעסוק בעיקר בתחום החינוך. חברי המועצה ברכו אותו ואחלו לו הצלחה בתפקיד החדש.

ראש עיריית חיפה, יונה יהב, בירך את פוראני ואמר, "זה כבוד גדול לחיפה, שאדם כמוהו ייצג את האוכלוסייה הערבית ויציג את עמדות חד"ש בפני הציבור. חיפה שייכת לכל תושביה, ללא הבדל דת או לאום".

צעדת אחווה באום אל-פחם

"פורום י"ב בחשוון", המורכב מיהודים דתיים, ארגן, בתמיכת הקרן החדשה לישראל, צעדת אחווה ושלום באום אל-פחם. הצעדה התקיימה ב-5.4, ונשאו בה כרזות בעברית, בערבית ובאנגלית: אחווה, רעות ושולום. בתום הצעדה התקיימה עצרת ברחבת העירייה, בה נשאו דברים ראש העירייה חאלד אגבריה, פרופ' מישל רבל וחנה קהת מ"פורום י"ב בחשוון", ואליעזר יערי (הקרן החדשה לישראל).

העיתונאים במצרים הכריזו "יום מחאה" למען חופש העיתונות ותוספות שכר

איגוד העיתונאים במצרים הכריז על ה-6 באפריל כ"יום מחאה" למען חופש העיתונות ותוספות שכר. הנהגת האיגוד פרסמה תוכנית בת 9 נקודות לשיפור מעמד העיתונאים. בין הדרישות: תוספות שכר ושחרור העיתונאים שנכלאו בשל פעילותם העיתונאית.

"יום המחאה" הוכרז, לאחר שבכלי התקשורת הגדול במצרים, העיתון "אל אהרם", נקטו העיתונאים בהפגנות ובעיצומים בדרישה להעלאת שכרם הנמוך במידה רבה משכרם המנופח של העורכים הממונים בידי השלטונות.

ועדת האו"ם לחקירת פשעי המלחמה במהלך מלחמת עזה תתמקד בקורבנות

השופט היהודי ריצ'רד גולדסטון (דרום-אפריקה), שהיה התובע הראשי של האו"ם בבית הדין הבינלאומי בהאג, מונה לעמוד בראש משלחת נוספת, שתצא לעזה לחקירת פשעי ישראל במהלך המלחמה. השופט גולדסטון היה מעורב במשפטים שעסקו ביוגוסלביה וברואנדה. לפי החלטת מועצת האו"ם לזכויות האדם, החקירה הנוכחית תתמקד בקורבנות הפלסטינים של הלחימה בת שלושת השבועות בעזה. מוסדות האו"ם מסרו, כי ישראל סירבה לשתף פעולה עם חקירות קודמות של מועצת זכויות האדם.

ת"ד 26205, ת"א 61261, טל' 03-6293944, פקס 03-6297263, info@maki.org.il

אתר מק"י : www.maki.org.il , אתר חד"ש : www.hadash.org.il